

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **z wniosku prokuratora o zwolnienie od obowiązku zachowania tajemnicy radcy prawnego**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 14 grudnia 2023 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w [...], zawartego w postanowieniu tego Sądu z dnia 15 listopada 2023 r., sygn. akt II Kp 1287/23, o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę z wniosku prokuratora o zwolnienie od obowiązku zachowania tajemnicy radcy prawnego do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostródzie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w swoim wystąpieniu podał, że wpłynął do tej jednostki wniosek prokuratora delegowanego do Prokuratury Krajowej dotyczący zwolnienia od obowiązku zachowania tajemnicy radcy prawnego - pełnomocnika Kancelarii Sejmu celem uzyskania jego zeznań w śledztwie prowadzonym przez Prokuraturę Krajową o sygn. akt PK [...]. Przedmiotowe śledztwo prowadzone jest w sprawie o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k., tj. przekroczenia uprawnień służbowych przez sędziego Sądu Rejonowego w [...] delegowanego do Sądu Okręgowego w [...] XY w ten sposób, że jako sędzia i sprawozdawca, podczas rozpoznawania sprawy o sygn. akt IX Ca [...] zainicjowanej apelacją pozwanej od wyroku w sprawie Sądu Rejonowego w [...], doprowadził do wydania bez podstawy prawnej postanowienia,

którym nakazano Szefowi Kancelarii Sejmu przedstawienie oryginałów lub urzędowo poświadczonych odpisów dokumentów w postaci złożonych w Kancelarii Sejmu zgłoszeń oraz wykazu sędziów popierających kandydatów na członków KRS, następnie wybranych do tego organu na mocy uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie wyboru członków KRS oraz oświadczeń obywateli lub sędziów o wycofaniu poparcia dla tych kandydatów i przesłanie tych dokumentów do Sądu Okręgowego w [...] celem dołączenia ich do akt sprawy o sygn. IX Ca [...].

W ocenie Sądu Rejonowego okoliczności sprawy, w tym zwłaszcza to, że postępowanie jest prowadzone w sprawie przekroczenia uprawnień służbowych przez sędziego tego Sądu XY uzasadniają przekazanie tej sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Orzekający w Sądzie właściwym sędziowie znają bowiem osobiście sędziego XY, a przy tym wielu z nich pozostaje z tym sędzią w relacjach koleżeńskich bądź towarzyskich. Ponadto sprawa podpisania listy poparcia sędziego XZ jako kandydata do KRS i wycofania tego poparcia przez część sędziów, w tym sędziego sprawozdawcę, jest znana sędziom orzekającym w Sądzie Rejonowym oraz była przedmiotem dyskusji i komentarzy, w związku z czym sędziowie ci w przeważającej większości posiadają wyrobione stanowisko w tej kwestii. Następnie Sąd Rejonowy podkreślił, że dokumenty żądane przez Sąd Okręgowy w sprawie o sygn. akt IX Ca [...] dotyczą osób orzekających w Sądzie Rejonowym, którego Prezesem pozostaje sędzia XZ.

Z uwagi na wskazane okoliczności pozostawienie przedmiotowej sprawy do rozpoznania Sądowi właściwemu może w ocenie tego organu wywołać uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziów przy jej rozpoznawaniu. Zdaniem tego Sądu nie sposób aprobować sytuacji, w której sędziami orzekającymi w niniejszej sprawie byłiby sędziowie utrzymujący kontakty koleżeńskie z sędzią, w sprawie którego zachowania postępowanie przygotowawcze jest prowadzone oraz uczestniczący w sporządzaniu dokumentów, których dotyczyło kwestionowane postanowienie Sądu Okręgowego w [...] w sprawie o sygn. akt IX Ca [...]. W tej sytuacji dobro wymiaru sprawiedliwości w ocenie Sądu właściwego przemawiać ma za przekazaniem niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego jest zasadny i dlatego został uwzględniony.

Ugruntowany jest już w orzecznictwie pogląd, że wystąpienie okoliczności, które mogłyby wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie, nawet i mylne, o braku warunków do rozpoznania danej sprawy w sposób w pełni obiektywny, przemawia za jej przekazaniem innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Taka właśnie sytuacja zachodzi w ocenie Sądu Najwyższego w przedmiotowej sprawie. Wszak do Sądu Rejonowego wpłynął wniosek o zwolnienie od obowiązku zachowania tajemnicy radcy prawnego w związku ze śledztwem, które prowadzone jest w sprawie przekroczenia przez sędziego tegoż Sądu uprawnień służbowych z art. 231 § 1 k.k. z uwagi na wydanie postanowienia nakazującego Szefowi Kancelarii Sejmu przedstawienie oryginałów lub urzędowo poświadczonych odpisów dokumentów w postaci zgłoszeń oraz wykazu sędziów popierających kandydatów na członków KRS, następnie wybranych do tego organu oraz oświadczeń obywateli lub sędziów o wycofaniu poparcia tych kandydatów. Przy czym łączy się z tą sprawą kwestia podpisania listy poparcia sędziego XZ, a więc urzędującego Prezesa Sądu właściwego, jako ówczesnego kandydata do KRS i wycofania tego poparcia przez część sędziów, w tym sędziego sprawozdawcę w sprawie dotyczącej zwolnienia z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. Tym samym dokumenty, których przedstawienie nakazał Sąd Okręgowy w składzie z sędzią XY w sprawie o sygn. akt IX Ca [...] dotyczą sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym, łącznie z jego Prezesem.

W ocenie Sądu Najwyższego ten szczególny układ powoduje, że sprawa powinna zostać rozpoznana przez inny sąd równorzędny. Jej pozostawienie w Sądzie Rejonowym może bowiem zrodzić w opinii publicznej przekonanie o braku warunków do jej obiektywnego rozpoznania. Powyższe przemawia więc za odstąpieniem od właściwości miejscowej z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Z tych powodów Sąd Najwyższy uwzględnił niniejszą inicjatywę i przekazał przedmiotową sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostródzie, znajdującemu się poza obszarem właściwości Sądu Okręgowego w [...].

JK

[ms]